

Извештај о стручном усавршавању наставника и стручних сарадника школској 2016/2017. години

Стручно усавршавање ван установе

Наставници и стручни сарадници су стицали и усавршавали компетенције током првог полугодишта на стручним семинарима и скуповима.

Софија Зећовић и Јелена Стевановић су похађале семинар „Обука за наставу Грађанског васпитања“ (К1, П1, трајање 8 сати) који организује Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Чачак. Софија Зећовић је присуствовала семинару „Ка савременој настави српског језика и књижевности II“ (К1, П2, трајање 8 сати), одржаном на Филолошком факултету у Београду 20. новембра 2016. године. Предавачи су били: Весна Ломпар, Зорица Несторовић, Зона Мркаљ и Предраг Петровић. Софија Зећовић и Данка Стојановић похађале су семинар на 58. Републичком зимском семинару за професоре српског језика и књижевности, одржаном на Филолошком факултету у Београду, у трајању од 9. до 11. Фебруара 2016. Наташа Булатовић је од 23. децембра 2016. године до 10. јануара 2017. године похађала програм стручног усавршавања „Ефикасно вођење школске документације“ у организацији Центра за унапређење наставе АБАКУС, Београд (К1, П2, трајање 3 дана)

Наставници разредне наставе су похађали више семинара. Први је одржан 26. новембра 2016. у ОШ „Јанко Катић“ у Рогачи „Учење у амбијенту је најпродуктивније на свету“ (К2, П1, трајање 8 сати), организација Друштво учитеља Београда, а реализатори су биле Луција Тасић, Лидија Виденовић и Санела Крстић. Други је у оквиру Зимских сусрета учитеља, одржан 28. јануара 2017. у ОШ „Михајло Пупин“ у Земуну, у организацији Савеза учитеља Републике Србије. Ружица Будимкић, Десанка Милојковић, Босилка Ђорковић, Љиљана Вићовац, Тања Ђирковић и Сандра Пајић су похађале семинар „Оцењивање у функцији повећања мотивације за учење“ (К2, П2, трајање 8 сати), а Гордана Косанић, Сениша Босић и Наташа Пејовић семинар „Методе OUTDOOR наставе – учење у непосредном окружењу“, чији је реализатор пр. др Татјана Михајлов-Крстев. Ружица Будимкић, Десанка Милојковић, Тања Ђирковић и Слободан Карановић су 18. фебруара 2017. у ОШ „Јанко Катић“ у Рогачи похађали семинар „Сарадња породице и школе у превенцији вршњачког насиља“.

Радица Јаћимовић је 31. 1. 2017. похађала семинар „Учење у амбијенту је најпродуктивније на свету“ у ОШ „Биса Симић“ у Великој Крсни и 28. 2. 2017. семинар „Настава географије и природне непогоде“ у Београду, у организацији Српско-географског друштва. Марина Ружић и Јелена Стевановић су присуствовале Конференцији „The English Book Day“ 12. новембра 2016. у Београду, коју је организовао The English Book.

Тања Ђирковић и Сандра Пајић учествовале су 21. 2. 2017. на Математичкој трибини за учитеље на Учитељском факултету у Београду, на тему „Дељење – систематска потрага за тачним цифрама“ (трајање 2 сата).

Гордана Косанић похађала је 18. фебруара 2017. у ОШ „Милан Милићевић“ у Београду, семинар поводом програма „Покренимо нашу децу“ Министарства просвете, науке и технолошког развоја који је намењен ученицима основне школе од првог до четвртог разреда.

Ксенија Илић, директор школе, Наташа Демић, школски педагог и Сениша Босић, наставник разредне наставе, прошли су обуку за превенцију трговине људима, 17.01.2017. године у Економско-трговинској школи у Сопоту „Превенција трговине децом и младима у образовању – искуства и планови“ који заједно реализују Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Центар за заштиту жртава трговине људима и УНИТАС фонд.

Педагог Наташа Демић 28. новембра 2016. године похађала семинар „Причајмо о сексуалном злостављању деце“ (у организацији Друштва за дечију и адолесцентну психијатрију и сродне науке), који је део пројекта „Побољшање одговора здравственог и других система на тешкоће деце са сметњама у социјално-емоционалном развоју и спектром аутистичних поремећаја као и оних који су изложени насиљу“. Ова обука је наставак стручног усавршавања у приоритетној области П6 - превенција насиља, злостављања и занемаривања, с обзиром да је у претходној школској години похађала обуку „Иницијални тренинг за саветнике на СОС телефону за пријаву насиља у образовно васпитној установи“ и од тада дежура на СОС линији у Школској управи Београд, једном у току месеца.

Ксенија Илић, директор школе, похађала је програм обуке стручног усавршавања „Лидерство у образовању – управљање образовним институцијама“ (К4/ 496, П2, трајање 2 дана, 16 бодова) у организацији Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина.

Нада Аранђеловић од 9. до 11. јуна 2017. године похађала је програм обуке стручног усавршавања „Мултимедијални садржаји у функцији образовања“ (П1, К4, трајање 24 сата) у ОШ "Слободан Пенезић Крцун" у Јунковцу. Реализатор програма је био Бранислав Филиповић испред Отворене просветне иницијативе Јагодина.

Ружица Будимкић, Босилка Ћорковић, Тања Ћирковић и Сандра Пајић су 27. маја 2017. у ОШ „елица Миловановић“ у Сопоту похађале програм обуке стручног усавршавања „Чувајући природу чувамо себе – еколошко васпитање деце“ (К1, П1, трајање 8 сати, у организацији Савеза учитеља Републике Србије). Реализатори програма су биле Луција Тасић и Лидија Виденовић.

Тања Ћирковић и Сандра Пајић учествовале су на две Математичке трибине за учитеље – сталном семинару за усавршавање учитеља/наставника разредне наставе (предавање са дискусијом) на Учитељском факултету у Београду. Трибине су у организацији Математичког друштва „Архимедес“. Прва трибина одржана је 11. априла 2017. Са темом „Такмичење Мислиша 2017 – утисци и задаци“ (трајање 2 сата). Друга трибина реализована је 13. јуна 2017. Са темом „Математички турнир 2017 у основним школама“ (утисци, избор и анализа задатака). Руководилац семинара је проф. Богољуб Маринковић.

Наташа Демић, педагог похађала је следеће семинаре: 25. априла 2017. године „Превенција, рано препознавање и заштита деце од сексуалног злостављања“ (5 бодова) и 3. јуна 2017. семинар „Сексуално злостављање деце, мултидисциплинарни приступ“.

Библиотекар Слађана Галушка је присуствовала Конференцији Библиотекарског друштва Србије „Корисници библиотечких услуга: историјска перспектива и савремене тенденције“ 13. и 14. децембра 2016. у Народној библиотеци Србије у Београду. Она је у оквиру сесије *Нове тенденције* имала излагање на тему „Школски библиотекар и електронско учење“ у коме је представила активности школских пројеката за које се користи е-наставни материјал постављен на мудл платформи. Навела је најважније резултате е-учења: ученици стичу вештине информационе и медијске писмености (дечији радови настали током пројеката чине део материјала), побољшана је сарадња наставника и библиотекара, постигнућа ученика се презентују, промовише се рад школске библиотеке и школе. У закључку излагања је истакла да све ово доприноси повећању квалитета рада школе и њеном угледу.

Стручно усавршавање у установи

Поред похађања акредитованих семинара, своје стручно усавршавање наставници су реализовали и у установи кроз следеће облике:

1. Излагања и радионице на Наставничком већу

- Наташа Демић је презентовала закључке до којих се дошло на основу анализе тимова за екстерну евалуацију из Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања до маја 2016. године (17. новембар 2016. године, тачка *Осврт на резултате екстерног вредновања школа у Србији* и подсећање на најслабије оцењене стандарде у нашој школи).

- Ксенија Илић, Сениша Босић и Наташа Демић су приказали пројекат „Превенција трговине децом и младима у образовању“ кроз презентацију и гледање филма „Посматрачи“,

- Наташа Булатовић и Слађана Галушка су кроз презентацију представиле семинар „Израда мултимедијалних садржаја у настави“ који су похађале током 2015/2016.¹

- Тања Ћирковић је представила програм семинара „Сарадња породице и школе у превенцији вршњачког насиља“.

- На Наставничком већу, одржаном 27. јуна 2017. године, наставници и стручни сарадници сумирали су утиске о бројним активностима реализованим током школске године.² Нада Аранђеловић, наставник ликовне културе, износиће искуство из праксе

¹ Презентација је постављена на веб страни школе Стручно усавршавање, http://www.osmiloradmarkovic.edu.rs/images/OS_MICA/strucno/multimedijalni_sadrzaji.pdf

² Прилог о седници је објављен у школском листу Чаролије број 30, http://www.osmiloradmarkovic.edu.rs/images/OS_MICA/carolije/casopis/carolije_30.pdf

подсетила је колеге на живот и дело Паје Јовановића. Презентовала је, као што чини на часу у осмом разреду, репродукције његових историјских композиција и портрета историјских великана.

Живослава Панчић, наставник француског језика, поделила је са присутним колегама позитивна искуства о одржаним часовима на којима су ученици, кроз групни облик рада и говорећи о активностима током распуста, обнављали времена (прошло, садашње, будуће).

Гордана Косанић, Синиша Босић и Наташа Пејовић, наставници разредне наставе, говорили су о начину примене стечених знања са семинара „Методe OUTDOOR наставе – учење у непосредном окружењу“ који су похађали у јануару 2017. Они су их искористили у припремању и реализацији активности пре и у току рекреативне наставе у априлу 2017.

Софија Зећовић, наставник српског језика, осврнула се на угледни час на тему „Мали Радојица“ реализован у седмом разреду. Исказала је позитивне утиске и подсетила да су часови на којима се примењују разноврсне методе рада, за ученике интересантнији, необичнији и занимљивији.

Сандра Пајић, наставник разредне наставе, као најзначајнију активност издвојила је реализацију пројекта „Руковођење одељењем првог разреда“ чија је основна идеја успостављање здраве радне атмосфере у одељењу уз поштовање школских правила понашања.

Љиљана Вићовац, наставник разредне наставе, истакла је учешће својих ученика на 13. Међународном фестивалу дечјег стваралаштва „Креативна чролија“.

Ружица Будимкић и Сања Петровић, наставници разредне наставе, од овог-дишњих активности издвојиле су тематску наставу „Очување културне баштине“ и радионице у оквиру пројекта „Јубилеји“ као и реализацију новогодишњег вашара за чију припрему су имале велику помоћ и подршку расположених и вредних родитеља, сусрете са ученицима друге школе у оквиру сарадње са локалном заједницом и излет организован заједно са родитељима, којем су се ученици посебно радовали.

Јелена Стевановић, наставник енглеског језика, говорила је о реализованом пројекту са ученицима осмог разреда „Educational system in Serbia“ у оквиру кога су се ученици, кроз интервјуисање старијих мештана и прикупљање фотографија из ранијег периода, упознали са животом школараца некада и правили паралелу са садашњим.

Марина Ружић, наставник енглеског језика, истакла је рад у петом разреду на пројекту „Shakespeare 400“ поводом обележавања 400 година од смрти овог великана светске књижевности. Слободан Карановић, наставник историје, поделио је са колегама интересантне методе и начине предавања у којима путем игре ученицима, на занимљив начин, приближава историјске догађаје.

Директорка је похвалила све колеге и залагање у реализацији бројних активности и као веома успешне истакла објављивање школског листа и организацију две приредбе - за Дан Светог Саве и Дан школе.

2. Одржавање угледног часа, анализа и дискусија у вези са часовима

Одржано је 6 угледних часова уз присуство наставника разредне и предметне наставе, педагога, библиотекара и директора школе. Марина Луковић, Данка Стојановић и Софија Зећовић су реализовале часове српског језика у VI₁, VII₁ и VII₂. Час географије је одржала Радица Јаћимовић у VII₂, а час физике у истом одељењу Наташа Булатовић. Сандра Пајић је у одељењу I₁, одржала угледни час из света око нас.

О активностима са часова прилоге за школски сајт и лист писали су ученици, наставници и директор.

3. Пројектна и тематска настава

Пројекат *Новогодишњи вашар и ђачко предузетништво* реализовале су Ружица Будимкић и Сања Петровић са ученицима млађих разреда у Поповићу и уз сарадњу са родитељима. Пројекат је трајао у новембру и децембру 2016.

Марина Ружић је са ученицима петог разреда организовала пројекат *Shakespeare 400*, поводом обележавања 400 година од смрти великог песника.

У школи је реализован пројекат *Јубилеји* иу оквиру њега наставници и стручни сарадници су реализовали бројне часове, радионице и друге активности.

У Поповићу су наставнице у сарадњи са родитељима организовале четири радионице: „Вашар некад и сад“, „Школа некад и сад“, „Дечије играчке некад и сад“ и „Оживимо прошлост школе кроз дечије игре“.

Јелена Стевановић је са ученицима седмог и осмог разреда у априлу и мају 2017. реализовала пројекат „Educational system in Serbia“ као део пројекта *Јубилеји*.

Пројекат *Оштро Перце* је реализован у сарадњи библиотекара и наставника кроз радионице, часове српског језика и ликовне културе и изложбу дечијих ликовних радова.

У оквиру пројекта *Професионална оријентација на прелазу у средњу школу* наставници и стручни сарадници су реализовали радионица за ученике седмог и осмог разреда и за њихове родитеље ученика. Током радионица коришћене су савремене методе рада као што су: Кластер метода, Експертска метода, Мапа ума, Рад у групама, Игра по улогама. Јасно је истицан циљ сваке радионице и деца су оснаживана да слободно износе своје мишљење и идеје, да постављају питања, коментаришу, дискутују. Педагог Наташа Демић је учествовала на менторском састанку у Младеновцу 28.02.2017. године (2 бода), где су размењивана искуства и планиране наредне активности у овој области.

Наставници разредне и предметне наставе су сарађивали са колегама у планирању и реализацији часова тематске наставе. У Поповићу су Ружица Будимкић и Сања Петровић организовале часове и радионице за ученике од првог до четвртог разреда у оквиру теме: „Недеља здраве хране“, а Сања Петровић за ученике првог и терћег разрда „Осташе нам после Вука лепа слова и азбука“. Новка Борићић и Наташа Булатовић су повезале садржај математике и физике кроз тему „График брзине“ на часовима у одељењу VI₂.

Наставници и библиотекар су сарађивали у изради наставног материјала и организацији часова тематске наставе *Очување културне баштине и Дигиталне збирке*, као и током припреме радова за конкурс *Дигитални час 2016/2017*. Лекције у електронској форми постављене су у два курса на мудл платформи Супер учење³, а ученици су их користили за учење у школи и самостално учење код куће. Део дечијих радова насталих током активности тематске наставе постали су део материјала. Рад „Дигиталне збирке“, који су припремили Слађана Галушка, Данка Стојановић и Саша Живановић, освојио је трећу награду на Конкурсу. Осим њега, у зборнику радова *Дигитални час 2016/2017*⁴ налази се и рад „Очување културне баштине“, чији су аутори Ружица Будимкић и Слађана Галушка.

Сандра Пајић реализовала је тематску наставу „Нова година“, а Гордана Косанић, Сениша Босић и Наташа Пејовић реализовали су весели час поводом Нове године и игру „Тајни пријатељ“ са ученицима у Малој Иванчи.

Пројекат *Моје тело* реализовали су са ученицима II1, III1 и IV1 Гордана Косанић, Сениша Босић и Наташа Пејовић. у марту 2017. Гордана Косанић, Сениша Босић и Наташа Пејовић су у априлу реализовали тематску наставу за ученике II1, III1 и IV1 „У сусрет настави у природи – Сокобања“. Гордана Косанић је у II1 реализовала тематску наставу „Стиже пролеће – биће гужве“.

Марина Луковић је у одељењу VI₁ одржала мултимедијални час „Свети Сава“ 16. јануара 2017.

Љиљана Вићовац и Јелена Стевановић у априлу у одељењу II₂ реализовале тематску наставу на тему „Васкрс“. Наташа Булатовић је са ученицима осмог разреда у мају 2017. реализовала пројекат „Живот и рад Николе Тесле и Михајла Пупина“. Сандра Пајић је у периоду од октобра до јуна реализовала пројекат „Руковођење одељењем првог разреда“.

У периоду од марта 2017. године до маја 2017. наставници разредне наставе у сва три објекта наше школе учествовали су пројекту "Покренимо нашу децу". Извештаје о запажањима и резултатима програма наставници су достављали координатору овог пројекта у нашој школи, Гордани Косанић.

У Поповићу су Ружица Будимкић и Сања Петровић организовале часове и радионице за ученике од првог до четвртог разреда у оквиру тема „Жене које воле мене“, 1. марта 2017. посвећене Дану жена и „У сусрет школи и пролећу“ ,29. марта 2017. посвећене будућим првацима. За ученике нижих разреда у Малој Иванчи и њихове родитеље организована је 7. марта 2017. радионица поводом обележавања Дана жена „Мама на дар – Срећан 8. март“.

³ Културно наслеђе, <http://superucenje.org.rs/ucenje/course/view.php?id=17>
Дигитална библиотека, <http://superucenje.org.rs/ucenje/course/view.php?id=15>

⁴ Дигитални час, <http://zbornikradova.mtt.gov.rs/zbornik>

4. Остале активности

Радица Јаћимовић и Бранка Миладиновић су реализовале 22. октобра 2016. године једнодневни излет за ученике петог и шестог разреда и посету Планетаријуму у Београду и природном добру „Мали Дунав“ у Радмиловцу.

Наташа Пејовић, одржала је угледни час из српског језика за потребе полагања испита за лиценцу за рад у васпитно – образовним установама.

Наставници разредне наставе и ученици нижих разреда из Малог Пожаревца у сарадњи са наставницима српског језика, музичке и ликовне културе, организовали су и реализовали Светосавску приредбу одржану у Дому културе у Малом Пожаревцу. Наставници српског језика у Малој Иванчи сарађивали су у организацији школског Светосавског квиза који је реализован 26. јануара 2017.

Гордана Косанић је представила пројекат „Покренимо нашу децу“ на седници Одељењског већа наставника разредне наставе.

Ружица Будимкић и Сања Петровић 11. априла реализовале су радионицу са родитељима „У сусрет Васкрсу“. Ружица Будимкић и Сања Петровић, 7. јуна, у оквиру сарадње са локалном заједницом, организовале су посету ученика ОШ „Цана Марјановић“ и том приликом реализовале радионицу „Срце за пријатеља“.

Директор школе и 6 наставника су 3. априла 2017. године у Економско-трговинској школи у Сопоту, учествовали су у интерној обуци са темом „Нови изазови у едукацији“ (трајање 3 сата), чији су реализатори Лидија Виденовић и др Ранко Рајевић.

Директор школе, библиотекар и наставници разредне наставе су у мају 2017. припремали програм за обележавања Дана школе. Наставници предметне и разредне наставе, библиотекар и педагог учествовали су у припреми и реализацији школског такмичења рецитатора, као и у припреми математичког такмичења „Мислиша“ и осталих такмичења.

Педагог Наташа Демић је примењивала стечена знања приликом осмишљавања и координације у изради и евалуацији индивидуалних образовних планова и у унапређењу система подршке свим ученицима. Користила је инструменте за праћење напредовања ученика који теже усвајају градиво и то: Једноминутни тест читања и Тест познавања писаних слова ћирилице. Током јануара 2017, кроз сарадњу са учитељима, учествовала је и у организацији и реализацији прикупљања података за израду докторске дисертације, одељења за психологију Филозофског факултета у Београду.

Наставници разредне наставе учествовали су током маја месеца на Малим олимпијским играма. Гордана Косанић и Наташа Пејовић су у мају 2017. помагале ученицима у изради радова за ликовни конкурс „Крила“. Љиљана Вићовац је 26. маја са четворо учника учествовала на 13. Међународном фестивалу дечијег стваралаштва „Вода вода - Креативна чаролија“ у Бањи Врујци. Ружица Будимкић и Сања Петровић су 3. јуна 2017. у оквиру сарадње са локалном заједницом организовале излет са родитељима на језеро Трешња.

Гордана Косанић вођи блог „Моја мала дружина“.

5. Учешће у изради прилога за сајт школе и школски лист

Директор школе, библиотекар, школски педагог, наставници предметне и разредне наставе током целе школске године учествују у изради прилога (о свим одржаним активностима) за сајт школе и школски лист. Објављена су четири броја школског листа Чаролије и постављена на веб страни школе.⁵

6. Рад у стручним друштвима

Педагог континуирано сарађује са Педагошким друштвом Србије и присуствује републичким секцијама педагога и психолога, на којима је учествовала у дискусији о актуелним темама из педагошке праксе. Информације добијене на овим скуповима, преносила је колегама у школи.

У раду стручних друштава и општинских актива учествују и библиотекар, као и наставници разредне и предметне наставе.

Сандра Пајић
Слађана Галушка

⁵ Чаролије, http://www.osmiloradmarkovic.edu.rs/e_caroliје